

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Українську Помісну
Православну Церкву!

часопис
Волинської єпархії
Київського Патріархату

№07 (08) липень 2005

ВІЗИТ ПАТРІАРХА

19-20 червня Святійший Патріарх Філарет перебував із архіпастирським візитом у Луцьку. Це 10-й візит Його Святості на Волинь як предстоятеля Київського Патріархату. Традиційно протягом тривалого часу Патріарх на День Святого Духа молиться в головному волинському храмі – кафедральному соборі Святої Трійці. Спільна молитва Глави Церкви та його волинської пастви була цими днями особливо урочистою, оскільки саме цього року виповнюється 250 літ від завершення будівництва храму й 125 – з часу його освячення як православного собору.

З нагоди успішного прибуття духовенство відслужило короткий молебень. Після молитви першоієрарх привітав присутніх зі Святом Трійці, подякував за теплу зустріч і висловив задоволення тим, що протягом багатьох років має можливість розділяти з волинянами радість П'ятдесятниці.

Пізніше в управлінні Волинської єпархії відбулося дружнє спілкування Патріарха з єпископом Михаїлом і місцевою владою. Обговорювалися церковно-державні стосунки,

сучасний стан справ у світовому та українському Православ'ї, проблеми визнання Київського Патріархату й утворення єдиної Помісної Української Православної Церкви. Піднімалися і питання духовної консолідації українського суспільства й викладання християнської етики в школах України. Наприкінці неофіційної зустрічі владика Філарет сказав, що радий відзначити добрі стосунки між управлінням Волинської єпархії й керівництвом області та сподівається на продовження плідної співпраці у майбутньому.

Бажаючи гідно долучитися до святкування храмового свята собору та помолитися з першоієрархом Київського Патріархату, до собору прибули римсько-католицький єпископ Маркіян Трофим'як, протопресвітер УГКЦ Роман Беґей, прийшло дуже багато вірян, представників громадських організацій та різних органів державної влади, серед яких, зокрема, й голова облдержадміністрації з заступниками.

Патріаршу Божественну Літургію в прямому ефірі транслювало Волинське державне телебачення. Багато людей цього дня приступили до Сповіді, з рук Святійшого Владика прийняли Причастя.

Наприкінці Служби Божої Патріарх виголосив велику проповідь про День Святого Духа. Доступно й просто розкриваючи зміст святкування, він розповів, як змінила апостолів зовнішня й внутрішня дія Святого Духа в День П'ятдесятниці, як ця дія перероджувала людей в минулому і сьогодні.

Йшлося також і про дар мови. «Помиляються деякі наші співвітчизники, українці, – зазначив владика Філарет,

– які зневажливо ставляться до української мови як необхідної складової наших Богослужінь. Їм варто вчитися зі Святого Письма й не заперечувати Святому Духові, Який дарував апостолам знання різних мов, аби вони, використовуючи їх серед народів, проповідували й молилися».

Також першоієрарх сказав, що дуже велике занепокоєння виникає з приводу швидкого поширення в Європі, а останнім часом і в Україні, різного роду збочень, які відганяють благодать Духа Святого. Але Церква, незважаючи на все це, існує, і в ній живе Святий Дух. Значною проблемою, за словами Патріарха, є те, що багато православних християн кажуть, ніби благодать Святого Духа є тільки в них. Зокрема, так вважають у Московському Патріархаті, заявляючи, що Київський Патріархат і УАПЦ безблагодатні. Таке собі «привласнення» Божої благодаті. «Скажіть, від кого залежить дія Святого Духа? Від Москви чи від Нього Самого? Чи питається Святий Дух в Москві: можна послати Мою благодать на українців чи ні? Дякуючи Богові, ми бачимо, що саме завдяки дії благодаті Духа Святого Київський Патріархат не лише витримав лихоліття минулих 10 років, коли все працювало на його знищення, а й переміг та впевнено набирає сили, розростається й розвивається з волі Божої», – зазначив владика Філарет.

Торкнувся Його Святість і теми останніх подій щодо руху за об'єднання Православних Церков України. Він вбачає в цьому явищі також дію Святого Духа: «Якщо з волі Божої утворилася Українська держава, перемогло добро в часі Помаранчевої революції, – то з тієї ж волі Божої визнають і Київський Патріархат, і утвориться єдина українська Церква».

Після традиційного хресного ходу навколо собору духовенство піднесло заупокійну молитву за спочилого митрополита Якова на його могилі.

Прощаючись зі своєю паствою, Святійший владика

наголосив, що йому дуже приємно перебувати на Волині, де цього року особливо відзначають 250-річчя кафедрального собору Святої Трійці в Луцьку та вшановують засновника Галицького-Волинської держави Романа Мстиславича, який загинув 800 років тому. «Нам належить частіше згадувати ті події, які об'єднували українців. Ми завжди програвали, коли ворогували між собою. Коли ж об'єднуємося, то завжди перемаємо», – підкреслив першоієрарх.

По святковій трапезі на прохання представників волинських ЗМІ Патріарх люб'язно погодився дати прес-конференцію, на якій розповів журналістам про останні події в Православ'ї, Київському Патріархаті зокрема, висловив задоволення активізацією церковного життя й служіння на Волині, а також відповів на численні запитання.

Завершився архіпастирський візит відвіданням Музею волинської ікони, де владика Філарет приклався до образу Холмської Богоматері. Він висловив задоволення, що безцінна ікона перебуває в Україні. Незважаючи на те, що огляд усієї експозиції запланований не був, високий гість виявив бажання ознайомитися зі всією виставленою збіркою ікон та послухати цікаву розповідь про експонати завідувачки музею Тетяни Єлісеєвої. Патріарх залишив відгук у книзі відвідувачів і подякував працівникам закладу за високий рівень ведення музейної справи.

Протоієрей Віталій СОБКО, прес-секретар єпархії,
фото автора та Сергія ДУБИНКИ

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

25 липня – мучеників Феодора варяга і сина його Іоана, в Києві

Ось що розповідає «Літопис руський» (за Іпатським списком переказав Леонід Махновець): «У рік 6491 [983]. Пішов Володимир на ятвягів і взяв землю їх. І вернувся він до Києва, і приносив жертву кумирам із людьми своїми. І сказали старці й бояри: „Метнемо жереб на хлопця і дівчину, і на кого він упаде, – того заріжемо богам“. А був варяг один [Тури], – двір його був [там], де є нині церква святої Богородиці [Десятинна], що її зів Володимир, – і варяг той прийшов був із Греків і потай держався віри християнської. І був у нього син [Іван], гарний з лица і душею, і на сього упав жереб по зависті диявола, бо не терпів [його] диявол, який має владу над усіма; сей був йо-

Підрубують стіни під варягом-християнином. Мал. XIII (XV) ст. му наче терен у серці, і прагнув погубити [його] окаянний, і підбурих людей. І сказали, прийшовши, послані до нього, [варяга]: „Упав жереб на сина твого, бо зволили боги його собі. Тож учинимо жертву богам“.

Історію про цих первомучеників Русі оповів у трагедії «Федір і Іван» письменник Брат Віктор. Ось монолог Феодора-Тури, що відтворює дальший хід подій:

Бог єсть один лиш. Римляни і греки
всі стали під Христові корогви.
Молю Творця, віднини щоб і навіки
громаду їх поповнили і ви.
Єдиний Бог – создатель чоловіків,
владика Він і мертвих, і живих;
Його творіння – твердь, світила, ріки...
А ідоли? Сокири та пили
творіння. Вкопані, сьогодні кріпкі,
а завтра – прах. Не вмелють, не зови.
На сім стою, доки склеплю повіки.
Який там жереб кинули волхви –
байдуже християнам. Гетьте, пріч!
Не дам дітей я бісам. Кінчив річ.

Слово знов літописцеві:
«Вони тоді, пішовши, повідали [се] людям.
А ті, взявши оружжя, пішли на нього і
рознесли двір довкола нього. Він же стояв на
сінях [галереї] із сином своїм, і вони сказали

йому: „Дай сина свого, ми оддамо його богам“. А він відповів: „Якщо вони, боги є, то нехай пошлють одного [з-між] себе бога і візьмуть сина, могого. А ви чому приносите їм жертви?“ І зняли вони крик, і підрубали сіни під ними, а тоді повбивали їх. І не знає ж ніхто, де їх положили, бо люди були тоді невігласами і поганями».

На місці самої мученицької кончини Феодора й Іоана за наказом князя Володимира було споруджено Десятинну церкву – перший мурований храм на Русі. В XI ст. вона згоріла, 1240 року її зруйнували монголотатари, у XVIII ст. згоріла знову, 1936 року її висадили в повітря більшовики. Нині йдуть змагання за її нове відродження.

Мученики Федоре й Іване, моліть Бога за нас!

Підготував Віктор ГРЕБЕНЮК

НОВИНИ

Семинар викладачів недільних шкіл

У Житомирі відбувся всеукраїнський семінар-практикум «Організація роботи духовних недільних шкіл». Протягом кількох днів делегати з різних єпархій Київського Патріархату, серед яких були й викладачі луцького Центру християнського виховання дітей та молоді, мали нагоду обмінятися досвідом роботи з дітьми, взяти участь у спільних Богослужіннях, практичних заняттях та вислухати різноманітні корисні доповіді з даної проблематики. Зокрема йшлося про психолого-педагогічні основи роботи з дітьми за віковими категоріями, роботу художніх керівників з розвитку творчих здібностей дітей, релігію і шлюб, ставлення Церкви до спорту та інше.

За словами очільника делегації Волинської єпархії протоієрея Богдана Возняка, директора Центру християнського виховання дітей та молоді в Луцьку, збір працівників парафіяльних недільних шкіл був насичений досить корисними заходами, серед яких були й культурні: викладачам представили кілька концертів духовної музики.

Угода про співпрацю Церкви й поліклініки

Єпископ Михаїл та Степан Цимбалюк, головний лікар Луцької міської поліклі-

ніки № 3 підписали угоду про співпрацю. Документ декларує намір Церкви здійснювати духовну опіку над медичним закладом через постійне служіння капелана при лікарняній каплиці та провадження пастирської опіки над персоналом та пацієнтами.

Аби підкреслити важливість події та заручитися заступництвом святителя Миколая Чудотворця перед початком святої справи, духовенство привезло до поліклініки ковчег з частинкою його мощей.

Після урочистого підписання договору владика Михаїл у вітальному слові подякував адміністрації й медперсоналу за швидке облаштування каплиці й сприяння капеланові в організації його служіння. Він закликав і надалі, цінуючи довіру пацієнтів, з радістю нести своє високе покликання.

Офіційна частина заходу завершилася спільною акафісною молитвою до святителя Миколая, яку очолив преосвященний, та прикладанням молільників до ковчеза з мощами святого.

Підготував прот. Віталій СОБКО

Берестецька трагедія і велич

Щороку дев'ятої п'ятниці після Великодня у Пляшевій на Козацьких могилах розпочинається всенародне поминання козаків. Цього року полеглих у Берестецькій битві вшанували 1-3 липня. Вона належить до другого періоду визвольної боротьби під проводом Богдана Хмельницького. Це й одна з найтрагічніших битв. Польський король

Ян-Казимир не міг змиритися з тим, що після поразки під Жовтими Водами, Корсунем та Плявчями свавілья

КРИК ДУШІ

Пам'яті розстріляних в'язнів

Шоліта воляни традиційно вшановують розстріляних в'язнів у Луцькій тюрмі. 23 червня 1941 року, коли німці ступили на територію України, енкавееві випустили всіх засуджених, обіцяючи їм волю. Та тільки-но арештанти вийшли на вулицю, розпочався масовий розстріл. Про реальне звільнення в'язнів годі було й думати. Більшовики боялися, що засуджена за антирадянську діяльність інтелігенція може раптово підтримати нападників у боротьбі з радянським режимом. Протягом двох днів під мурами Луцької тюрми загинуло близько чотирьох тисяч чоловік. Чотири роки тому тут засновано монастир Київського Патріархату, у якому щодня возноситься молитва за невинно убієнних. А щороку в день річниці за жертв розстрілу приходять помолитися духовенство різних християнських церков.

Вшанування розпочалося хресним ходом духовенства та вірних Київського Патріархату. Процесія, яку очолив єпископ Луцький і Волинський Михаїл, пройшла від кафедрального собору Святої Трійці вулицями міста до пам'ятного знаку, спорудженого на майдані, неподалік від колишньої тюрми. До поминальної молитви долучилися римсько-католицький єпископ Маркіян Трофим'як із священниками та вірянами, кілька священнослужителів УПЦ МП. Серед численних молільників були також і представники обласної та міської влади й члени кількох національно-демократичних партій та організацій.

Виступаючи перед учасниками зібрання, владика Михаїл зазначив, що найбільше необхідно боятися суспільної байдужості, яка доводить до скоєння найжахливіших злочинів. «Це місце, де невинні нащадки Авеля, мученики за віру й Батьківщину, відійшли до Бога. Вони стали жертвами нівеляції надвисокої цінності людського життя, байдужості, гріховності й багатьох інших кричущих суспільних вад, які завжди призводили до жахливих злочинів, скоєних заради незрозумілих і збочених ідей», – підкреслив преосвященний.

До 1991 року про вбитих в'язнів Луцької тюрми говорити заборонялося. Як не дивно, але востаннє, згадують старожили, тут дозволили відправити панахиду, коли територію окупувала німецька армія. 72 священники одспівували тоді жертв тоталітаризму. А тих, хто знав, де лежать їх родичі й опізнавав їх, навіть мали змогу їх нормально поховати.

Лариса Книш та Галина Подоляк до цього святого місця приходять щороку. Незважаючи на те, що з віком ходити стає все важче, вклонитися полеглим в'язням, своїм родичам і просто побратимам у боротьбі за Українську державу вважають своїм святим обов'язком. Розповіді про трагедію на все життя вкарбувалися в їх душі.

Галина Подоляк перебувала в Луцькій тюрмі з 1945 року за співпрацю з ОУН-УПА. Це – найжахливіший період її життя.

– Нас було в камері по 50-60 душ. Надто важко було, повітря не вистачало нам, – згадує колишня бранка. – Нас виводили на подвір'я, на прогулянку. Але прогулянка була на тих місцях, де були розстріляні наші люди. Ідем – а земля все рухається. Ми вирішили, що не будемо йти. Посідали один за другим – і не будемо ходити. То наші люди, наше все. Нас стали бити нагайками – мусиш вставати, мусиш йти.

Лариса Книш у Луцькій в'язниці не сиділа. Але вона вкарбувалась у її пам'яті через те, що тут загинуло багато її родичів.

– У мене тут сидів батько, троє братів і троє дядьків, які загинули, – згадує пані Лариса. – З братихою в камері ще перебувало вісім чоловік. Їй вдалося врятуватися. Вона розповідала, що на даху сиділа єврейка і звідти розстрілювала в'язнів. Сусід мій, який повернувся, то говорив, що біля тата мого проходив, але вони були всі побиті.

– 1991 року перший прапор повісили в нас тут на замку. Я так хочу побачити, що плачу, не можу. Узяла племінницю, ідем ми обидві з племінницею. І нас стрічає жінка з двома дітьми: «Шо, ідете смотреть на своїх бандерів, повилазили з ям». Я стала, мені руки й ноги затряслися і слів я не могла їм сказати...

І хоч розстріл в'язнів вшановується тепер на офіційному рівні, до реального облаштування цього святого місця ще далеко. Нещодавно в Луцьку побували політв'язень і правозахисник Євген Сверстюк з головою Київського товариства «Меморіал» імені Стуса Роман Круцик. Вони передали молодіжним організаціям звіт колишнього начальника тюрми, у якому йдеться, що розстріляних було близько 2 тисяч чоловік. На зустрічі з представниками молодіжних організацій і журналістами порушувалося й питання розкопок. Роман Круцик, який має досвід у цій сфері, дав кілька порад. Про необхідність ексгумації й належного перепоховання розстріляних в'язнів уже поговорюють і у владних коридорах. Тому є надія, що найближчим часом розпочнеться акція, на яку довго чекають родичі загиблих.

Андрій ГНАТЮК,
фото Сергія ДУБИНКИ та Леоніда МАКСИМОВА

шляхти в Україні обмежувалося, і 1651 року ще раз виставив свою армію проти війська Богдана Хмельницького. Сили ж козаків на той час були значно меншими. Зрівняти їх допоміг кримський хан Іслам-Гірей III, який пізніше зрадив гетьмана. Такі дії призвели до того, що українське військо на 10 днів потрапило в оточення. А всього за 13 днів армія гетьмана втратила 30 тисяч бійців. Ще 100 тисяч воїв урятував Іван Богун. Повернути втрачені під час Берестецької битви території гетьман зумів лише через рік.

Нині на місці битви споруджено козацький пантеон. 1912 року суди

перевезли Свято-Михайлівську церкву, де перед битвою молився Богдан Хмельницький. Усипальницею для останків козаків став Свято-Георгіївський храм, споруджений на початку XX століття. Обидва храми з'єднає підземний хід, що веде до гробниць. Свято-Георгіївський спочатку був задуманий як великий вітвар, де могли б розміститися 200 священників, а площа перед ним – це безпосередньо храм просто неба. До того ж, це триярусна, або трипрестольна споруда. Усі престоли розміщені один над другим, що є унікальним у світовій архітектурі. 1914 року Свято-Георгіївський храм освятили, а згодом на цьому місці заснували монастир, який діяв до 1952 року. Майже 40 літ ченці звершували тут заупокійну молитву за убієнних.

1 липня на Козацьких могилах відправили панахиду багатьох священників з Волині та Рівненщини. Приїхало і шестеро архієреїв. Серед них – єпископ Луцький і Волинський Михаїл.

3 липня на Козацьких могилах гостей було ще більше. Разом з десятками єпископами за убієнних козаків молився й Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

У день вшанування полеглих у Берестецькій битві Церква мала ще одне свято – вшанування всіх українських святих. Виголошуючи проповідь після Літургії, Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет підкреслив, що захисників своєї Батьківщини теж можна вважати українськими святими, адже полягли вона за батьків, за рідну землю і голівне – за Христа:

– За православному віру наші гетьмани, наші козаки славні віддавали своє життя. Вони не боялись втратити життя – вони боялись гріха, вони боялись зрадити своєму народові. Тому ми їх шануємо сьогодні, шануємо їх подвиг і молимося, щоб Господь простив їм провини їхні і дарував їм Царство Небесне. Шануючи і пам'ять українських святих, і наших

козаків, які загинули на цьому місці, ми повинні вчитись у них, вчитись любити, насамперед Бога любити, любити своїх батьків, родичів і – нарешті – любити свою Батьківщину.

Андрій ГНАТЮК,
фото прот. Віталія СОБКА
та www.ukr-orthodox.rv.ua

ДУХОВНА КУЗНЯ

По-різному ставляться до тих, хто своїм життєвим покликанням обрав сан священника, присвятив усе своє життя Богу. Схвалюють, по-доброму заздять, є й такі, що співчують чи й засуджують. А от заклад, де проходять духовний вишкіл майбутні священнослужителі – взагалі для багатьох мирян своєрідна «terra incognita». Якось на запитання допитливого малюка «що таке СЕМІНАРІЯ?» заклопотана мама мовила: «Це така пісня...» Чоловік у рясі, що стояв поряд, зовсім не здивувався, навіть виправляти жінку не став. Посміхнувся, схвально кивнув: «А чого ж – пісня! Спів душі, ода вірі, музична грамота духовності...»

Випуск-2005

Чуючи про Волинську духовну семінарію, багато хто сьогодні пригадує недавні сумні події – пожежу, майже цілковите знищення одного з корпусів. Тим часом семінарія живе й розвивається. У розпалі – вступна кампанія, хвилюються майбутні вихованці, з Божою допомогою працюють і будують плани на майбутнє працівники духовного закладу. Давайте трішки ближче познайомимся з найстаршим й найдостойнішим духовним навчальним закладом Волинської землі.

Літописними стежками

За свою багатотисячолітню історію Волинська духовна семінарія змінила кілька міст розташування. Виникла в Острозі, згодом працювала у Ганнополі, Крем'янці, Житомирі, Луцьку...

Заснував семінарію 1796 року волинський єпископ, преподобномученик Варлаам (Шишацький). Той час називають «пунінім»: після Третього поділу Польщі Волинь відійшла до Росії, уніатські церкви почали знову ставати православними. Саме владика Варлаам своєю невтомною місією працював повернувши до благочестя усі парафії Волині. Він же, розуміючи потребу укріпити українське православ'я, в Острозі відкрив семінарію.

Жоден хресний хід не обходиться без викладачів та вихованців семінарії

Коли острозький Свято-Преображенський монастир пожежа перетворила на руїну, 1825 року князь Антоній Яблоновський запропонував для потреб духовної школи свій палац у містечку Ганнополі Острозького повіту. А через 10 років духовна школа переїхала до «волинських Афин» – древнього Крем'янця.

Навчання у семінарії ставало дедалі більш зростаючим, імперія відразу нищила національний дух у його виточках – українській Церкві. Цікаво, що саме в крем'янецький період життя семінарії вихованці стали протестувати проти антиукраїнських дій поліції й російського керівництва семінарії.

Вільнолюбні настрої посилілись, коли семінарію перевели до центру губернії – Житомира. Серед семінарської молоді виникла таємна українська організація, одним з учасників якої, за деякими даними, був нащадок гетьмана Сагайдачного. 1907 року під час обшуку в семінарії поліція виявила заборонену українську літературу. До суду притягнули 21-го семінарста. Цей випадок зайвий раз підтверджує, що Волинська духовна семінарія була одним із оплотів національного руху на Волині. І навіть закриття її більшовиками 1918 року не знищило цих традицій. Вони жили й у часи української революції 1917-1921 років, й у міжвоєнний період (коли семінарія жила до 1939 року у Крем'янці), й у часи німецької та радянської окупації. Так духовна семінарія діяла у Луцьку з 1945-го по 1964 рік, проте знаходилася повністю під контрольованою більшовиками Російською православною церквою. Закрили Волинську духовну школу за вказівкою Курєдова – голови ради у справах РПЦ при радянському уряді. Закрили, «щоб посилити контроль за додержанням законодавства про культури».

З Божою допомогою відродили духовний заклад 1992 року,

коли єпархіяльна й педагогічна ради, а згодом і державна влада області зареєстрували статут Волинської духовної семінарії. Її першими викладачами стали протоієрей Іван Кравчук, Микола Бочкай та Анатолій Ліпчик, а першим ректором – архієпископ Спиридон.

День нинішній

Волинська духовна семінарія сьогодні – це богословський, регентський та заочний відділи, 22 навчальні дисципліни, 28 викладачів та за 12 років – майже 1000 випускників. При семінарії діє Центр християнського виховання дітей та молоді. Усе – в традиціях українських православних навчальних закладів: на богословському та заочному відділах навчаються хлопці, на регентському – переважно дівчата. Хлопці після 4 років навчання стають кандидатами у диякони і священники, дівчата можуть працювати регентами церковних хорів. Крім того, випускники одержують статус викладачів християнської етики.

«Випускники, закінчивши семінарію, мають право і можливість працювати у школі, – розповідає ректор семінарії прот. Іван Нідзельський. – З богословською освітою на землях, скажімо, Галичини вони можуть викладати християнську етику в загальноосвітніх школах. На Волині традиційно – лише в недільних школах чи на курсах, тобто при храмі. У нас дотримуються букви закону і вважають, що християнську етику повинні викладати світські люди. Зізнатися, така ситуація не зовсім зрозуміла».

Як розповідають викладачі, не всі випускники семінарії згодом стають священнослужителями. Іноді на заваді стає умова: священник спочатку повинен одружитися, а потім – висвятитися, інакше – ставши священником не одружившись, мусиш усе життя бути або неодруженим священником, або прийняти чернечий постриг.

«Але навіть якщо випускник не стане священником, роки навчання, проведені в семінарії, не минають марно, – переконаний отець ректор. – Людина, виходячи зі стін духовної школи, це насамперед віруючий християнин. Й до того ж він має багаж богословських знань. Приміром, зустрічаючись із представниками інших конфесій (я маю на увазі насамперед протестантських й інославних), він уже матиме можливість захищати православне віровчення».

Стіни – ще не семінарія

...Ту ніч 31 березня сьогодні багато хто називає віховою в історії семінарії. Вогонь, що охопив навчальний «П»-подібний

На місці зруйнованого пожежею будинку постане нове сучасне приміщення

корпус, знищив половину столітнього двоповерхового дерев'яного будинку. Завдяки діям вогнеборців тоді вберегли декілька навчальних та комп'ютерний класи, не пустили вогонь в бібліотеку, врятували ікони, господарський та навчальний інвентар. А головне – життя усіх семінаристів.

Не розгубився владика Михайл. Пожежу приборкали. А навчання в семінарії не припинялося. Жоден вихованець не залишився без даху над головою.

– Порозселяли дітей туди, де можна було, а під класи стали використовувати приміщення, які залишилися. Заняття проводили і в бібліотеці, і в їдальні. Паралельно почали розбирати, що залишилося від будівлі. Основну роботу робили самі ж вихованці, – згадує о. Іван.

Слава Богу, й кошти стали від жертводавців надходити. Ректор розповів, що 2000 гривень надіслала громада Володимир-Волинського Собору Різдва Христового, пожертви надходили й від окремих благочинь. Кошти надсилали і з Австралії, і з Америки – і від православних громад, і від окремих парафій.

А приміщення відбудується – запевняють у семінарії. Причому буде краще, зручніше і надійніше. Буде 3-4 поверхи, актовий зал, семінарський храм, 6 квартир для викладачів, гуртожиток для вихованців, ну і, звичайно, навчальні аудиторії. Буде й стоянка для автомобілів, і облаштоване в центрі місце з фонтаном і лавками. Будуватимуть за принципом замкнутого циклу: усе необхідне для навчання зосереджуватиметься в одному місці, «як у хороших старих традиційних духовних навчальних закладах».

Абітурієнт-2005

Проте сьогодні справа №1 у семінарії – підготовка до вступних іспитів і нового навчального року. У приміщеннях триває ремонт, й до 1 вересня навчальні класи (вцілілих усе ж має вистачити) повинні бути готові прийняти вихованців. Має бути опалення, і влаштовано все так, щоб і дітям було тепло й світло, і викладачі могли працювати.

До 20 серпня триває прийом документів для вступу до семінарії. На стаціонар приймають бажаючих віком до 35 років, на заочне – до 55-ти. Такий принцип відбору – знову ж таки традиційний для усіх духовних навчальних закладів.

Вступні випробування для майбутніх семінаристів – це диктант з української мови, читання церковнослов'янською мовою і співбесіда. Для відбору на регентське відділення окремо перевіряють музичні дані.

Співбесіда – іспит найважливіший і визначальний. Тут перевіряють не лише знання молитов і Закону Божого. У спілкуванні з абітурієнтом найкраще можна побачити рівень

Вручення довгоочікуваного диплому про духовну освіту, 18 червня 2005 р.

духовної готовності людини до відповідального кроку. Для того ж, з минулого року на співбесіді при вступі до Волинської духовної семінарії присутній психолог. Подаючи документи для навчання на Божого служителя, юнаки, виявляється, іноді лукавлять. Найпоширеніша причина цього – бажання уникнути строкової служби в армії. Рано чи пізно це просто виявляється. Щоб цього уникнути, ми й запрошуємо психолога», – пояснює отець ректор.

Цілоком можливо, що вже цього року у семінарії почне діяти заочне регентське відділення (поки що працює тільки заочне богословське). Адже для дівчат заочна форма навчання іноді ще актуальніша, ніж для юнаків. Як розповіли в семінарії, часто трапляється так, що дівчина-вихованка виходить заміж за священника, а того направляють на роботу у Чернігівську чи Херсонську єпархію. Вона, зрозуміло, їде з ним, не закінчивши навчання. Досі знаходили вихід, даючи жінкам академію відпустки. Тож поява можливості вчитися на регента заочно значно спростить проблему.

«Тим, хто хоче до нас вступити, ми радимо прийти у семінарію, на вулицю Градний узвіз, 5, звернутися до секретаря. Він ознайомить з умовами вступу і навчання. Прийом заяв триватиме до 20 серпня, вступні іспити відбудуться 22-23 числа», – повідомляють у управлінні єпархії.

Побувавши у стінах Волинської духовної семінарії, поспілкувавшись із викладачами й вихованцями, мимоволі розвіюється ще один своєрідний міф, що побутує у народі. Мовляв, посада священника – таке собі «тепле місце» з неважкими обов'язками і непоганим доходом. Насправді священників сьогодні усе частіше направляють «піднімати цілину» – у ті місцевості, де церковна культура тільки-но відроджується. Найчастіше це села у Центральній, Східній, Південній Україні, де немає церкви, де усі умови для душпастирської роботи треба в буквальному розумінні створювати «з нуля».

Микола, учень семінарії, сказав, що «навчання тут допомагає зрозуміти головне: релігія і церква – це передусім не просто віддана, а жертвна праця на користь іншим – Богу і людям. Якщо це зрозумів і відчув серцем – вважай, семінаристом називався недаремно».

Олеся ЮРЧЕНКО,

фото прот. Віталія СОБКА та Сергія ДУБИНКИ

ІСТОРІЯ

Волинь вшанувала
князя Романа Мстиславича

Цього року виповнилося 800 років з дня смерті засновника Волинсько-Галицької держави Романа Мстиславича. У Володимирі-Волинському на Успенському соборі, збудованому батьком князя, відкрито й освячено меморіальну дошку. Нині храм, який з наступного року почне готуватись до відзначення 850-ліття, належить Московському Патріархатові. Але чи не найбільш вагомим подією стало те, що участь в акції взяли дві гілки розділеного православ'я. Між архієреями – архієпископом Володимир-Волинським і Ковельським Симеоном (УПЦ МП) та єпископом Луцьким і Волинським Михаїлом (УПЦ КП), не відчувалося ворожнечі. Навпаки, вони вітали один одного.

Найбільша заслуга Романа Мстиславича, що в часи розбрату, а це 1199 рік, він зміг об'єднати Волинську і Галицьку землі в єдине Волинсько-Галицьке князівство. Воно мало спільні кордони, армію і грошову систему. Один з польських істориків пише про нього: «Роман за короткий час так піднявся, що правив майже всіма землями і князями Русі». Галицький літописець називає його самодержцем. Така характеристика відбита і на меморіальній дошці, автором якої є Ірина Дацюк, художній

редактор нашого часопису. Сьогодні ж українці знову розділені і, найперше, церковно.

Чи не вперше за час розділення церкви у Володимирі-Волинському єпископи Московського і Київського Патріархатів зробили кроки назустріч. Вони разом молились за упокій душі Мстислава, пройшли хресним ходом навколо собору, разом поклали квіти

до символічного каменя, де згодом має постати пам'ятник князеві. А владика Симеон підтримав прагнення владики Михаїла у необхідності об'єднання Православної Церкви в Україні і висловив свою позицію, що теж прагне і молити Бога за це.

Андрій ГНАТЮК, фото Сергія ДУБИНКИ

ВІТАННЯ

Храмові свята:

собор св. Володимира Великого у Володимирі-Волинському (настоятель священник Юрій Пікула);

церква св. Володимира Великого в с. Тарасове Луцького районного благочиння (настоятель священник Юрій Янчук);

церква св. Володимира Великого в Ковелі (настоятель священник Віталій Лехкобит);

церква св. пророка Іллі в с. Грем'яче Цуманського благочиння (настоятель священник Андрій Гусак);

церква св. пророка Іллі в Ратному (настоятель протоієрей Роман Бодак);

каплиця Почаївської ікони Божої Матері в Луцькій міській поліклініці №3 (капелан священник Мирон Петрина);

церква Почаївської ікони Божої Матері в с. Гулівка Ковельського районного благочиння (настоятель священник Андрій Андрухів);

каплиця св. Пантелеймона у Волинській обласній клінічній лікарні (капелан протоієрей Юрій Косаревич);

каплиця св. Пантелеймона у Волинському онкологічному диспансері (капелан священник Андрій Мовчанюк);

каплиця св. Пантелеймона у Володимир-Волинському медичному коледжі (капелан священник Юрій Кривіцький);

церква св. Пантелеймона в с. Рованці Луцького районного благочиння (настоятель протоієрей Сергій Коць);

церква св. Пантелеймона в с. Відуті Турійського благочиння (настоятель священник Микола Щомак);

церква св. Пантелеймона в с. Федорівка Володимир-Волинського благочиння (настоятель священник Юрій Кривіцький);

церква Винесення дров чесного і животворчого Хреста Господнього в Жовтневому Нововолинського благочиння (настоятель священник Станіслав Галайко);

Висвяти:

диякон Роман Войнарович 26 червня рукоположений на священника;

диякон Андрій Шевчук 10 липня рукоположений на священника.

Нагороди:

священик Артем Кованський (настоятель храму Успіння Пресвятої Богородиці в с. Духче Рожищенського благочиння) 16 червня нагороджений скуфією та набедренником;

священик Юрій Крохмаль-Брилевський (настоятель храму Вознесіння Господнього в с. Рокині Луцького районного благочиння) 16 червня нагороджений набедренником;

священик Роман Нестер (настоятель храму Покрови Пресвятої Богородиці в с. Крупа Луцького районного благочиння) 2 липня нагороджений набедренником.

Ювілей:

священнику Володимирові Прусу (настоятелю храму Положення риз Пресвятої Богородиці в с. Менчиці Іванічівського благочиння) 2 серпня – 30 років.

Владика Михаїл, управління єпархії та редакція часопису щиро і радісно вітають церковні громади з храмовими святами, а священників – з вагомими життєвими подіями!

ОГОЛОШЕННЯ

Волинська духовна семінарія оголошує набір студентів на I курс денної та заочної форми навчання. До семінарії приймаються особи чоловіки віком до 35 років з середньою освітою, неодружені або одружені першим шлюбом. Термін навчання 4 роки. Вступні іспити: Біблійна історія, катехізис, церковний устав, церковний спів, церковно-слов'янська мова, диктант, співбесіда.

При семінарії діє регентське відділення, яке готує регентів церковного хору і вчителів «Християнської етики». Приймаються чоловіки й жінки віком до 45 років з середньою освітою. Термін навчання 3 роки. Вступні іспити: спів, диктант, співбесіда.

Протягом навчання вихованці забезпечуються житлом, триразовим харчуванням та можливістю користуватися бібліотекою, яка постійно поповнюється.

Документи приймаються до 20 серпня. Вступні іспити 22-23 серпня. Докладнішу інформацію можна одержати в канцелярії семінарії за адресою: Луцьк, Градний Узвіз, 5. Тел. (0332) 72-32-12, 72-44-77, 72-60-72.

9 серпня православна громада **св. великомученика Пантелеймона Ціпителя, що в с. Рованці** Луцького районного благочиння, святкує престольне свято свого храму. Цього року воно буде особливим, оскільки виповнюється 105 літ від будівництва церкви і 110 років храмовій іконі великомученика Пантелеймона, яку свого часу принесли (саме принесли, а не привезли) з Афонського Пантелеймонівського монастиря.

Тож настоятель храму протоієрей Сергій Коць і парафіяльна спільнота запрошують усіх розділити радість величного святкування. О 9.00 розпочнеться водосвятний молебень, а о 10.00 – архієрейська Божественна Літургія.

Виконуємо **реставрацію, позолоту, посріблення чаш, дискосів, лжиць** і т. д. Тел. (050) 660-53-19.

ОФІЦІОЗ

Зі **священника Миколи Вакулінського** знято заборону в церковному служінні (указ №67 від 13 червня 2005 р.).

Священника Олександра Доброскока призначено другим священником храму Святої Трійці в Маневичах (указ №69 від 14 червня 2005 р.).

Священника Андрія Нижника звільнено від обов'язків настоятеля храму св. мучениці Параскеви в с. Котів Ківерцівського благочиння (указ №70 від 22 червня 2005 р.).

Священника Андрія Ротченкова призначено духівником паломницької служби (указ №73 від 24 червня 2005 р.).

Протоієрея Романа Бодака звільнено від обов'язків настоятеля храму св. архістратига Михаїла в с. Мельники-Річицькі Ратнівського благочиння (указ №74 від 29 червня 2005 р.).

Священника Анатолія Зарембу призначено другим священником храму св. пророка Іллі в Ратному з правом обслуговування храму св. архістратига Михаїла в с. Мельники-Річицькі Ратнівського благочиння (указ №75 від 29 червня 2005 р.).

Протоієрея Ігоря Циба призначено настоятелем храму Собору Пресвятої Богородиці в с. Ломачанка Ковельського районного благочиння (указ №76 від 30 червня 2005 р.).

Священника Миколу Главацького призначено настоятелем храму св. апостола Івана Богослова в с. Стеблі Ковельського районного благочиння (указ №77 від 30 червня 2005 р.).

Священника Івана Оринчака призначено настоятелем храму св. апостола Івана Богослова в с. Будище Ковельського районного благочиння (указ №78 від 30 червня 2005 р.).

Священника Василя Фурмана призначено настоятелем храму Успіння Пресвятої Богородиці в с. Красноволя Ковельського районного благочиння (указ №79 від 30 червня 2005 р.).

Священника Михайла Савку призначено настоятелем храму св. мучениці Параскеви в с. Котів Ківерцівського благочиння (указ №82 від 5 липня 2005 р.).

Священника Артема Кованського звільнено від обов'язків священника храму Різдва Пресвятої Богородиці в Рожищі (указ №83 від 11 липня 2005 р.) й призначено настоятелем храму Успіння Пресвятої Богородиці в с. Духче Рожищенського благочиння (указ №84 від 11 липня 2005 р.).

Священника Романа Войнаровича призначено настоятелем храму св. великомученика Димитрія Солунського в с. Гать Луцького районного благочиння (указ №85 від 11 липня 2005 р.).

Священника Віктора Возняка призначено настоятелем храму Воздвиження Хреста Господнього в с. Нові Кошари Ковельського районного благочиння (указ №87 від 13 липня 2005 р.).

Протоієрея Дмитра Андрухіва призначено настоятелем храму Почаївської ікони Божої Матері в с. Гулівка Ковельського районного благочиння (указ №88 від 13 липня 2005 р.).

Протоієрея Миколи Коновалова призначено настоятелем храму Святого Духа в с. Колодниця Ковельського районного благочиння (указ №89 від 13 липня 2005 р.).

Протоієрея Петра Згобу звільнено від обов'язків священника храму Преображення Господнього в Луцьку (нижнього храму Свято-Троїцького кафедрального собору) і заборонено в священнослужінні за порушення церковної дисципліни й недобросовісне виконання пастирських обов'язків (указ №90 від 14 липня 2005 р.).

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях! Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку!

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
Засвідковано про державну реєстрацію:
ВЛ №219 від 03.08.2004 р.
Віддруковано у МП «Зоря»
м. Луцьк, пр-т Волі, 2, тел.: 8 (03322) 46038
Наклад: 4500. Ціна договірною.
Зам. № 535 від 19.07.2005 р.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ
часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату
Передплатний індекс: 91241
Засновник і видавець:
Управління Волинської єпархії Української
Православної Церкви Київського Патріархату.
Адреса редакції: 43025, м. Луцьк,
Градний узвіз, 1. Тел./факс: (0332) 722182
pres-sluzhba@ukr.net

Головний редактор Андрій ГНАТЮК
Редакційна колегія:
Прот. Віталій СОБКО (заступник головного редактора), **свщ. Андрій РОТЧЕНКОВ** (редактор дитячої сторінки), **Ірина ДАЦЮК** (художній редактор), **Віктор ГРЕБЕНЮК** (літературний редактор), **Михайло ТРОЦЬОК** (верстка, ТЗОВ «ІНІЦІАЛ»), **Галина МЕЛЬНИК** (набір).
При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього є обов'язковим. Редакція не завжди поділяє позиції авторів публікацій, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.